

EKSPERTYZA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU ARIAŃSKIEGO

Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
EKSPERTYZA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19 363/SWOKK/2019		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak			12.2020

Jednostka projektowa
mgr inż. arch. Marek Pak
ul Jagiellońska 51/5
25-606 Kielce

EKSPERTYZA KONSERWATORSKA

**zabytkowego, szesnastowiecznego zboru ariańskiego,
położonego w miejscowości Włostów
nr ewid. działki 76/5 gmina Lipnik**

Inwestor:

Urząd Gminy Lipnik
Lipnik 20
27-540 Lipnik, Polska

Opracował:
mgr inż. arch. Marek Pak

Kielce, grudzień 2020

Spis zawartości opracowania

- I. Inwentaryzacja architektoniczna obiektu.
- II. Badania architektoniczne.
- III. Opinia techniczna na temat stanu zachowania.
- IV. Dokumentacja fotograficzna uszkodzeń oraz odkrywek.
- V. Dokumentacja fotograficzna obiektu.

I. INWENTARYZACJA ARCHITEKTONICZNA

szesnastowiecznego zboru zlokalizowanego w miejscowości Włostów
gmina Lipnik

Inwestor:

Urząd Gminy Lipnik

Lipnik 20

27-540 Lipnik, Polska

Opracował:

mgr inż. arch. Marek Pak

Kielce, grudzień 2020

Spis zawartości

I. Opis techniczny

1. Przedmiot opracowania
2. Podstawa opracowania.
3. Rys historyczny.
4. Opis obiektu.

II. Część graficzna opracowania.

Rys. nr 1.	Rzut piwnic.
Rys. nr 2.	Rzut przyziemia.
Rys. nr 3.	Przekrój A – A.
Rys. nr 4.	Przekrój B – B.
Rys. nr 5.	Przekrój C – C.
Rys. nr 6.	Elewacja północna.
Rys. nr 7.	Elewacja południowa.
Rys. nr 8.	Elewacja zachodnia.
Rys. nr 9.	Elewacja wschodnia.
Rys. nr 10.	Wieżyczka narożna.

OPIS TECHNICZNY

Opis inwentaryzacyjny szesnastowiecznego zboru ariańskiego w miejscowości Włostów gmina Lipnik.

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest zabytkowy szesnastowieczny zbor ariański zlokalizowany w miejscowości Włostów w gminie Lipnik. Opracowanie ma na celu określenie możliwości remontu i rekonstrukcji obiektu. W skład ekspertyzy wchodzi: badania architektoniczne, opinia techniczna dotycząca stanu zachowania oraz inwentaryzacja architektoniczna zboru.

2. Podstawa opracowania

- a) Zlecenia udzielone przez Urząd Gminy Lipnik.
- b) Inwentaryzacja pomiarowa wykonana przez autora.
- c) Archiwalna dokumentacja fotograficzna obiektu uzyskana w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Sandomierzu.
- d) Biała karta obiektu uzyskana w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Sandomierzu.
- e) Badania architektoniczne przeprowadzone bezpośrednio na obiekcie w listopadzie 2020 r.
- f) Oględziny, odkrywki i badania makroskopowe konstrukcji przeprowadzone bezpośrednio na obiekcie w miesiącu listopadzie 2020 r.
- g) Obowiązujące normy i wytyczne budowlane.

3. Rys historyczny

Dostępna wiedza na temat historii obiektu jest niewielka. Budynek wzniesiony w końcu wieku XVI. Według tradycji mieścił się tutaj zbor ariański na co wskazuje również układ budynku. Pod koniec XIX budynek będący podówczas własnością rodziny Karskich

został przebudowany. Ot-rzymał neogotycką formę architek-toniczną - krenelaż, wieżyczki narożne. Pełnił funkcję lamusa pobliskiego dworu Karskich.

Po II wojnie budynek przeznaczono na magazyn sklepowy. Obecnie jest nieużytkowany a z uwagi na brak zadaszenia systematycznie popada w ruinę.

4. Opis obiektu

4.1. Lokalizacja obiektu

Obiekt położony jest na terenie dawnego zespołu pałacowo - parkowego we wsi Włostów, ok. 0,6 km na południe od trasy Sandomierz - Opatów. Zbór leży ok. 25 m. na południowy wschód od oficyny pałacu. Usytuowany jest na niewielkim wzniesieniu, obecnie mocno zagruzowanym.

4.2. Materiał i konstrukcja

Budynek zbudowany jest na planie kwadratu dwukondygnacyjny z jedną kondygnacją nadziemną i jedną kondygnacją piwniczną. Bryła budynku zwarta. Z uwagi na brak zadaszenia nie jest znany pierwotny kształt dachu ani rodzaj pokrycia. Piwnica nakryta dwuprzęsłowym sklepieniem kolebkowym wykonanym z cegły ceramicznej pełnej. Kondygnacja parteru posiada ceglane sklepienie kolebkowe z lunetami. Budynek wykonany jest jako murowany z kamienia i cegły na zaprawie wapiennej. Pierwotnie obiekt był tynkowany, jednak z czasem większość tynku odpadła i uległa zniszczeniu.

4.3 Fundamenty budynku.

Fundamenty budynku wykonane są z kamienia połączonego z zaprawą wapienną i sięgają około 20 cm. poniżej poziomu posadzki piwnic.

4.4 Ściany zewnętrzne.

Ściany zewnętrzne wykonane jako murowane z cegły ceramicznej pełnej oraz kamienia na zaprawie wapiennej o grubościach od 80 cm. do 130 cm.

4.5 Stropy i posadzki.

Posadzka piwnicy pierwotnie zapewne kamienna obecnie niezachowana. Pozostała jedynie polepa. Nad piwnicami wykonane jest sklepienie kolebkowe o grubości półtorej cegły, murowane na zaprawie wapiennej pokryte polepą, na której znajdują się pozostałości

kamiennej posadzki parteru. Sklepienie nad parterem kolebkowe z lunetami o grubości 1 cegły, murowane na zaprawie wapiennej. Sklepienie nad parterem obecnie jest całkowicie zrujnowane.

4.6 Obramienia okienne i drzwiowe.

W budynku zachowały się fragmenty obramowań drzwi frontowych wykonane z piaskowca oraz fragmenty obramienia okienka prowadzącego do piwnicy, zlokalizowanego na poziomie terenu, na elewacji południowej. Otwory okienne i drzwiowe zaopatrzone w glify oraz zwieńczone łukowymi nadprożami murowanymi z cegły.

4.7 Pozostałe elementy wykończenia.

Pierwotnie wszystkie cztery naroża budynku ozdobione były wieżyczkami eklektycznymi wykonanymi z piaskowca. Wieżyczki na planie kwadratu - na uskokowej konsoli ws-pierają się cztery półkoliste arkadki o boniowanych archiwoltach. Wieżyczki zwieńczone są krenelażem i nakryte czterospadowymi, stromymi daskami. Do dnia dzisiejszego zachowały się trzy wieżyczki na narożach budynku. Elewacja południowa dodatkowo nosi ślady dziewiętnastowiecznego w krenelażu.

4.8 Wykończenie ścian.

Zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne powierzchnie ścian były pierwotnie tynkowane. Do dnia dzisiejszego pozostały jedynie ślady tynku wapiennego odsłaniając wątek ceglany uzupełniany w wielu miejscach murem kamiennym.

4.9 Elewacje.

Elewacja północna (frontowa) - na osi prostokątne odrzwia z zachowanym lewym obramieniem i częścią nadproża z prostych ciosów kamiennych. Powyżej ślady gzymsu ceglano. Nad nadprożem duży ubytek w murze po tablicy kamiennej. Górna część muru wykonana w większości z nieobrobionego kamienia, dolna część ceglano - kamienna. Zachodni narożnik zwieńczony kamienną wieżyczką, wschodni narożnik w miejscu gdzie pierwotnie znajdowała się kamienna wieżyczka zrujnowany. Korona murów poważnie uszkodzona elewacja była pierwotnie tynkowana, obecnie niemal całkowity brak tynku.

Elewacja wschodnia - w południowej części elewacji kwadratowe okno bez obramienia, nad nim mocno zniszczony fragment prostego gzymsu oraz nadproże łukowe murowane z cegły.

Górna część muru wykonana w większości z nieobrobionego kamienia dolna, część ceglano - kamienna. Południowy narożnik zwieńczony kamienną wieżyczką, północny narożnik w miejscu gdzie pierwotnie znajdowała się kamienna wieżyczka zrujnowany. Korona murów poważnie uszkodzona, elewacja była pierwotnie tynkowana obecnie niemal całkowity brak tynku i odsłonięty wątek murowy.

Elewacja południowa - na obecnym poziomie terenu, na osi elewacji częściowo zagruzowane okno piwnicy w prostym kamiennym obramieniu, zaopatrzone w kutą kratę. Powyżej kwadratowe okno bez obramienia. Nad oknem wymurowane jest z cegły nadproże łukowe. Powyżej okna duży ubytek muru. Na koronie muru pozostałości neorenesansowego krenelaża. Na wschodnim i zachodnim narożniku elewacji kamienne wieżyczki. Zachowały się pozostałości gzymsu kordonowego oddzielającego krenelaż od dolnej partii muru.

Elewacja zachodnia - Elewacja bez podziałów i okien. Na osi elewacji łukowo przez sklepione wejście do piwnicy częściowo przykryte warstwą gleby i roślinności.

Koronę murów budynku wieńczą w narożach 2 neorenesansowe kamienne wieżyczki. Korona murów poważnie uszkodzona, elewacja była pierwotnie tynkowana obecnie niemal całkowity brak tynku.

4.10 Wnętrze

Parter - wnętrze

Wnętrze jednoprzestrzenne, pierwotnie nakryte sklepieniem kolebkowym z dwoma przesłami lunet. Obecnie sklepienie zawalone, pozostały jedynie ślady łuków przy ścianach. Posadzka całkowicie zagruzowana i zniszczona, otwory okienne uszkodzone, murowane z wyraźnymi glifami.

Piwnice - wnętrze

Piwnice poniżej poziomu terenu przykryte sklepieniem kolebkowym w centralnej części zawalonym. Posadzka w znacznym stopniu zagruzowana, wykonana jako polepa gliniana.

II. BADANIA ARCHITEKTONICZNE

1. Datowanie obiektu

Dostępna wiedza na temat historia obiektu jest niewielka. Budynek wzniesiony w końcu wieku XVI. Według tradycji mieścił się tutaj zbor ariański na co wskazuje również układ budynku. Pod koniec wieku XIX budynek będący podówczas własnością rodziny Karskich został przebudowany. Ot-rzymał neogotycką formę architek-toniczną - krenelaż oraz wieżyczki narożne. Pełnił funkcję lamusa pobliskiego dworu Karskich

2. Badania architektoniczne i konserwatorskie obiektu

Według danych historycznych szesnastowieczny obiekt stanowiący zbor ariański został w XIX wieku przebudowany na lamus. Z uwagi na bardzo duże zniszczenie obiektu możemy jedynie przypuszczać jak kształtowała się w historii funkcja obiektu i jaki wpływ na bryłę miały kolejne przebudowy. W bryle budynku wyraźnie można wyznaczyć dwie charakterystyczne fazy.

Faza pierwsza - koniec XVI wieku.

Pierwsza faza budowy najprawdopodobniej pierwotna, wykonana została pod koniec XVI wieku i obejmowała niemal całą konstrukcję budynku zachowaną do dzisiaj. W tej fazie zbudowany został jednokondygnacyjny podpiwniczony budynek murowany z cegły i kamienia. Posiadał on bardzo grube ściany a także sklepione kolebkowo piwnice oraz parter sklepiony kolebkowo z lunetami tworzącymi na skrzyżowaniu z kolebką rodzaj sklepienia krzyżowego (patrz rysunki inwentaryzacyjne).

Istnienie przesklepienia na obu kondygnacjach w połączeniu z dużą grubością ścian zewnętrznych przy niewielkich gabarytach budynku sugeruje znacznie ważniejszą funkcję pierwotną niż późniejszy lamus. Zdaje się potwierdzać to hipotezę o użytkowaniu obiektu jako zboru. Dodatkowo zarówno piwnica jak i parter były prawdopodobnie ogrzewane, jako że pozostały w południowej ścianie ślady przewodu dymowego. Badania wskazują iż pierwotnie otwory okienne były nieco większe i zostały częściowo zamurowane w późniejszej fazie przebudowy.

Faza druga - druga połowa XIX wieku.

Druga faza przebudowy wiązała się najprawdopodobniej z działaniami przeprowadzanymi w XIX wieku w obrębie zespołu pałacowego, do którego włączony został istniejący budynek. Niewykluczone, że przebudowy dokonał główny architekt zespołu pałacowego Henryk Marconi. W ramach dziewiętnastowiecznej przebudowy budynek zyskał krenelaż wieńczący korony murów oraz 4 kamienne, neorenesansowe wieżyczki na narożnikach nawiązujące do eklektycznej i historyzującej architektury XIX wieku. Nowo stworzona korona murów zaakcentowana była na pierwotnej ścianie za pomocą gzymsu kordonowego podkreślającego horyzontalny charakter bryły budynku. Wtedy też zapewne zmniejszone zostały okna a zaopatrzenie w kraty i okute drzwi miało stworzyć wrażenie “obronnego” charakteru budowli. W owym czasie budynek zaczął pełnić funkcję lamusa, gdzie składowane były między innymi meble pochodzące z pałacu.

Niestety nie zachowały się żadne dane na temat kształtu i wysokości dachu przykrywającego budynek. W podobnych w charakterze dziewiętnastowiecznych budynkach, posiadających krenelaż oraz wieżyczki narożne stosowane były zazwyczaj dwa rozwiązania: dach pograżony lub dach czterospadowy o niewielkim spadku. Wstępna analiza wysokości oraz geometrii sklepień parteru wskazuje raczej na dach czterospadowy o niewielkim nachyleniu niż dach pograżony.

III. OPINIA TECHNICZNA

na podstawie przeprowadzonych badań, oględzin oraz pomiarów:

1. Aktualny stan techniczny elementów budowlanych

Z oględzin i odkrywek poszczególnych elementów budowlanych wynika, że stan zachowania poszczególnych elementów budowlanych jest następujący:

1.1. Teren wokół budynku

Wokół budynku teren porośnięty darnią przylegającą bezpośrednio do ścian. Brak opaski wokół murów. Brak dojść do budynku.

1.2. Materiał i konstrukcja :

Kamień, cegła i zaprawa, z których zbudowano ściany oraz sklepienia są znacznym stopniu zawilgocone oraz wykazują silne oznaki korozji. Zawilgocenie pochodzi głównie z wód opadowych i jest spowodowane brakiem zadaszenia. Kamień i cegła użyte jako elementy muru nie utraciły jednakże nośności a ich stan techniczny pozwala na wykonanie remontu i wzmocnienia

1.3 Fundamenty budynku.

Fundamenty budynku są w nieznacznym stopniu zawilgocone głównie na skutek działania wód opadowych i nie wykazują symptomów podciągania kapilarnego wód gruntowych. Łącząca je zaprawa jest w stanie dostatecznym a ze względu na znaczną grubość ścian fundamentowych całość nie wykazuje oznak utraty stateczności.

1.4 Ściany zewnętrzne.

Ściany zewnętrzne budynku na poziomie piwnic oraz parteru posiadają liczne uszkodzenia i są zawilgocone na skutek działania wód opadowych. Całkowicie zniszczona jest korona murów, gdzie działanie wód opadowych było najsilniejsze. Jednakże ze względu na znaczną grubość ścian, mury nie utraciły nośności północno - wschodni narożnik budynku uległ zniszczeniu w części szczytowej co pokazują fotografie.

1.5 Stropy i posadzki.

Zarówno posadzki jak i sklepienia budynku są niemal całkowicie zniszczone. Wyjątek stanowią fragmenty sklepień piwnicy przy ścianach, pomimo iż w środkowej części sklepienie się zawaliło. Sklepienie nad parterem jest całkowicie zrujnowane. Sklepienie piwnicy wykazuje silne ugięcie oraz zawilgocenie a w centralnej części jest zrujnowane

1.6 Obramienia okienne i drzwiowe.

Obramienia okienne i drzwiowe są całkowicie zniszczone. Można uznać, iż otwory okienne i drzwiowe nie posiadają obramień.

1.7 Pozostałe elementy wykończenia.

Kamienne eklektyczne wieżyczki znajdujące się na trzech narożach budynku są w stosunkowo najlepszym stanie i można je określić jako zachowane w stanie dobrym. Czwarta z wieżyczek znajdująca się na północno wschodnim narożniku uległa całkowitemu zniszczeniu.

1.8 Wykończenie ścian.

Pierwotnie tynkowany budynek jest obecnie całkowicie pozbawiony warstwy tynkarskiej. Powierzchnia ścian jest zniszczona z głębokimi ubytkami w wątku ceglano - kamiennym. Krenelaż wieńczący koronę murów jak również znajdujący się poniżej gzyms o charakterze opaski zostały całkowicie zniszczone. Brak opaski wokół murów zewnętrznych powoduje zawilgocenie ścian wodami opadowymi oraz biologiczną korozję w dolnych partiach murów.

1.9 Elewacje.

Elewacja północna - frontowa.

Całkowicie zniszczona warstwa tynku odsłania ceglano - kamienny wątek murowy z dużymi ubytkami na całej powierzchni ściany. Lewy narożnik elewacji całkowicie zniszczony, pierwotnie istniejąca w tym miejscu wieżyczka zawalona. Cegły oraz kamienie muru noszą wyraźne ślady powierzchniowej korozji spowodowanej przez wilgoć i czas. Zaprawa powierzchniowo zwietrzała i uszkodzona, spoiny w większości wykruszone, zwłaszcza w kamiennej partii muru. Całkowicie zniszczona korona muru pierwotnie ozdobiona dziewiętnastowiecznym krenelażem, jedynym dobrze zachowanym

elementem jest kamienna narożna wieżyczka w prawej górnej części elewacji. Obrazienie wejściowe również w znacznym stopniu zniszczone. Próg wejściowy mocno wyszczerbiony, brak schodów zewnętrznych.

Elewacja wschodnia.

Podobnie jak na pozostałych elewacjach całkowicie zniszczona warstwa tynku odsłania ceglano - kamienny watek murowy z dużymi ubytkami na całej powierzchni ściany. Prawy narożnik elewacji całkowicie zniszczony, zawalona wieżyczka narożna. Cegła oraz kamienie muru noszą wyraźne ślady powierzchniowej korozji spowodowanej przez długotrwałe zawilgocenia. Zaprawa powierzchniowo zwietrzała i uszkodzona spoiny w większości wykruszone zwłaszcza w górnej, kamiennej partii muru. Całkowicie zniszczona korona muru pierwotnie ozdobiona dziewiętnastowiecznym krenelażem. Kamienna narożna wieżyczka w prawej górnej części elewacji zachowana w najlepszym stanie, jednakże również nosi ślady uszkodzeń w górnej partii sterczyny. Znajdujące się na elewacji okno z wyraźnymi ubytkami cegieł. Dolna partia muru zawilgocona na skutek bezpośredniej styczności z gruntem przy braku opaski wokół murów.

Elewacja południowa.

Podobnie jak na pozostałych elewacjach całkowicie zniszczona warstwa tynku odsłania ceglano - kamienny watek murowy z dużymi ubytkami na całej powierzchni ściany. Cegła oraz kamienie muru noszą wyraźne ślady powierzchniowej korozji spowodowanej przez długotrwałe zawilgocenia. Zaprawa powierzchniowo zwietrzała i uszkodzona spoiny w większości wykruszone zwłaszcza w górnej, kamiennej partii muru. W środkowej partii muru znaczne uszkodzenie górnej partii - zawalone niemalże do samego okna. W znacznym stopniu zniszczona korona muru, pierwotnie ozdobiona dziewiętnastowiecznym krenelażem. Kamienne narożne wieżyczki zachowane w stosunkowo najlepszym stanie, jednakże również noszą ślady uszkodzeń, zwłaszcza w górnej części sterczyn. Okno na elewacji z wyraźnymi ubytkami cegieł. Znajdujące się w dolnej partii muru - na poziomie terenu okienko piwniczne pozbawione części kamiennego obrazienia. Dolna partia muru zawilgocona na skutek bezpośredniej styczności z gruntem przy braku opaski wokół murów.

Elewacja zachodnia.

Niemal całkowicie zniszczona warstwa tynku odsłania ceglano - kamienny watek murowy z dużymi ubytkami cegieł i kamienia na całej powierzchni ściany. Cegła oraz

kamienie muru noszą wyraźne ślady powierzchniowej korozji spowodowanej przez długotrwałe zawilgocenia. Zaprawa powierzchniowo zwietrzała i uszkodzona spoiny w większości wykruszone zwłaszcza w górnej, kamiennej partii muru. Całkowicie zniszczona korona muru pierwotnie ozdobiona dziewiętnastowiecznym krenelażem. Kamienne narożne wieżyczki zachowane w stosunkowo najlepszym stanie, jednakże również noszą ślady uszkodzeń zwłaszcza w górnej części sterczyn. Zlokalizowane w dolnej części elewacji przez sklepione łukowo wejście do piwnicy w znacznym stopniu zniszczone oraz zarosnięte dąbiami. Dolna partia muru zawilgocona na skutek bezpośredniej styczności z gruntem przy braku opaski wokół murów.

1.10. Wnętrze:

Piwnice - wnętrze.

Posadzka a właściwie polepa piwnic zagruzowana i częściowo zawilgocona, choć nie wykazuje obecności wód gruntowych. Zawilgocenie najprawdopodobniej pochodzi wyłącznie z wód opadowych w związku z tym ściany zewnętrzne również zawilgocone są w stopniu nieznacznym. Na posadzce znaczna ilość gruzu z zawalonego częściowo sklepienia kolebkowego nad piwnicami. Ściany wewnętrzne jak również w sklepieniu pozbawione tynku. Wątek murowy nosi wyraźne znamiona korozji spowodowanej wilgocią i zmiennymi warunkami termicznymi. Sklepienie nad piwnicami zawalone w części środkowej i w znacznym stopniu ugięte, nosi ślady zawilgocenia i zagrzybienia.

Parter - wnętrze.

W związku z faktem, że budynek od dłuższego czasu nie posiada dachu jest nieustannie narażony na działanie wód opadowych. Spowodowało to bardzo silną degradację ścian oraz posadzki parteru i całkowite zawalenie sklepień nad parterem. Ściany parteru noszą wyraźne ślady korozji zarówno wątku murowego jak i łączącej je zaprawy. Posadzka parteru zagruzowana i pokryta grubą warstwą błota oraz darni, jak również silnie zawilgocona na skutek stałego działania wód opadowych. Na posadzce znaczna ilość gruzu z zawalonego sklepienia. Ściany wewnętrzne pozbawione tynku, zaś wątek murowy nosi wyraźne znamiona korozji spowodowanej wilgocią i zmiennymi warunkami termicznymi.

2. Wnioski końcowe

Obecny stan zachowania Zboru jest niemal katastrofalny. Budynek od dawna pozbawiony jest dachu, przez co brak jest jakiegokolwiek zabezpieczenia przed działaniem wód opadowych. Brak również pozostałości konstrukcji więźby dachowej. Korona murów jest wyraźnie uszkodzona i zdegradowana biologicznie, porośnięta grubą warstwą darni. Dziewiętnastowieczny krenelaż wieńczący ściany zewnętrzne jest niemal całkowicie zrujnowany. Zachowały się jedynie 3 niewielkie wieżyczki w kształcie latarni umiejscowione na rogach budynku. Pierwotnie znajdowały się na każdym z czterech narożników. W miejscu po czwartej mur jest zapadnięty i wyrwany. Sklepienie kolebkowe z lunetami nad parterem jest całkowicie zrujnowane. Pozostały po nim jedynie ślady bezpośrednio przy ścianach zewnętrznych oraz w narożnikach wewnętrznych budynku. W miejscu gdzie niegdyś znajdowała się posadzka parteru, to jest na sklepieniu piwnic znajduje się obecnie gruba warstwa gruzu, błota oraz porastającej darni.

Znaczna część sklepienia piwnic jest zapadnięta, pozostała część w wielu miejscach uszkodzona. Posadzka a właściwie polepa piwnic jest podobnie jak na parterze pokryta grubą warstwą gruzu błota i darni. Zachowały się wszystkie cztery ściany zewnętrzne budynku, jednak ich stan jest bardzo zły. Wprawdzie z uwagi na swoją grubość przetrwały pod względem wytrzymałościowym w sposób nie zagrażający całkowitym zawaleniem jednak, pozbawione są tynku oraz wyraźnie zrujnowane w miejscach otworów okiennych i drzwiowych. Widoczne wyraźne ubytki zaprawy, cegły oraz miejsca zmurszenia muru. Zniszczenia ilustruje załączona dokumentacja fotograficzna.

3. Zalecenia

Obecny stan zachowania budynku wymaga natychmiastowej interwencji. Możliwe są dwie ścieżki zabezpieczenia obiektu przed całkowitym zniszczeniem

1 - konserwacja zachowawcza i zabezpieczenie jako trwałej ruiny.

W tym wypadku niezbędne jest wykonanie projektu zabezpieczeń przewidującego oczyszczanie murów z gruzu, błota i zanieczyszczeń biologicznych oraz zadaszenie budynku zabezpieczające przed wodami opadowymi. Niezbędne jest również oczyszczenie i odwodnienie bezpośredniego sąsiedztwa budynku oraz zaizolowanie murów zapobiegające ich zawilgoceniu.

2 - Całkowita rekonstrukcja budynku połączona z remontem istniejących oryginalnych elementów murowych.

W tym wypadku wymagane jest wykonanie projektu rekonstrukcji w oparciu o zgromadzony materiał, ekspertyzę techniczną oraz zaproponowaną funkcję. Rekonstrukcja powinna zakładać maksymalne możliwe zachowanie istniejącej zabytkowej substancji oraz formy i charakteru obiektu. W przypadku rekonstrukcji niezbędne jest również zagospodarowanie otaczającego terenu oraz zabezpieczenie budynku przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych jak również właściwe wyeksponowanie zboru w kontekście całości założenia pałacowego.

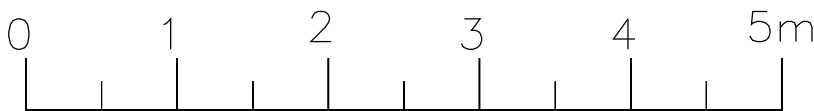
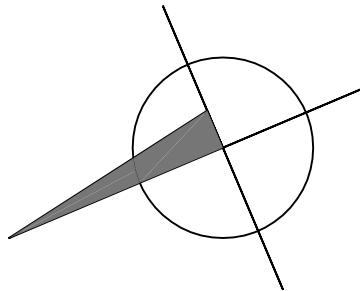
Wszystkie przedsięwzięte działania powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków.

Opracował:

mgr inż. arch. Marek Pak

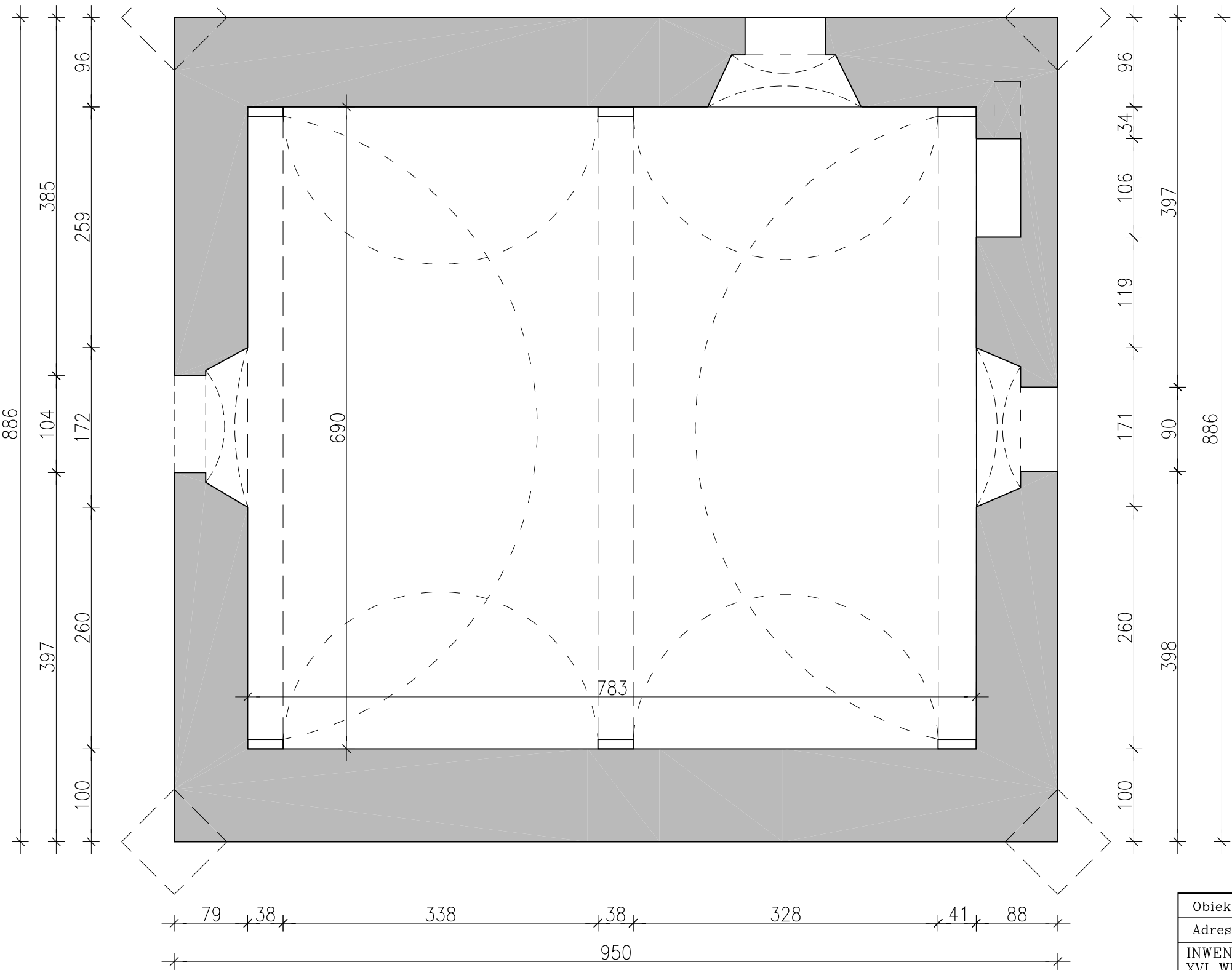
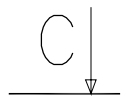
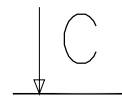
A3

Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	RZUT PIWNIC		Skala 1:50	rys. nr 1
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBBk/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

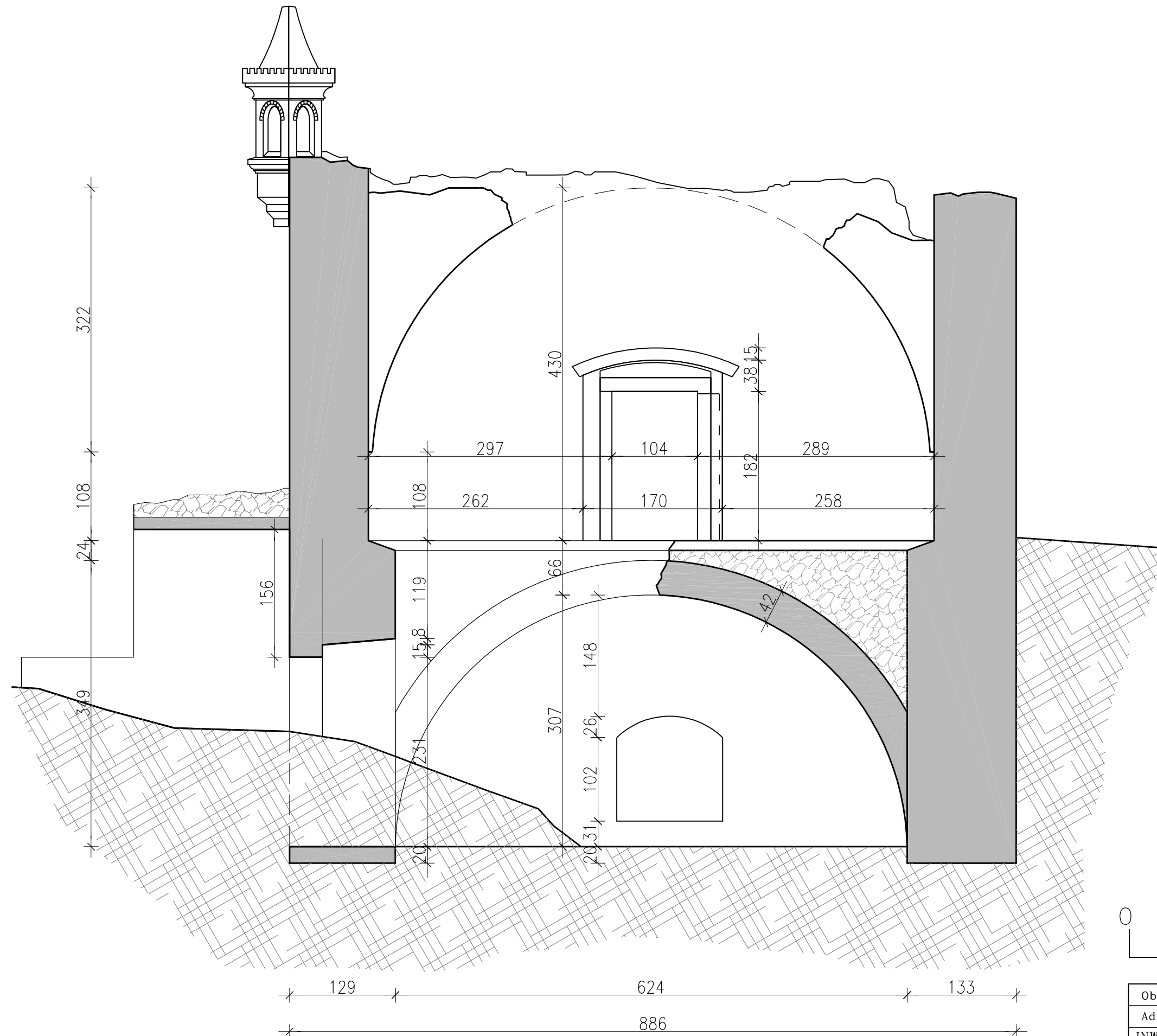

420x297mm

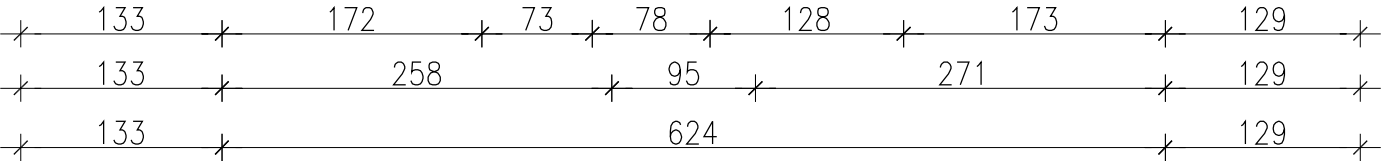
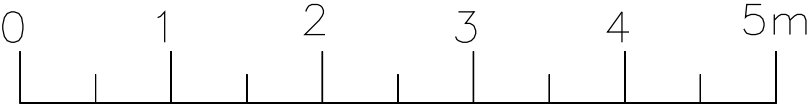
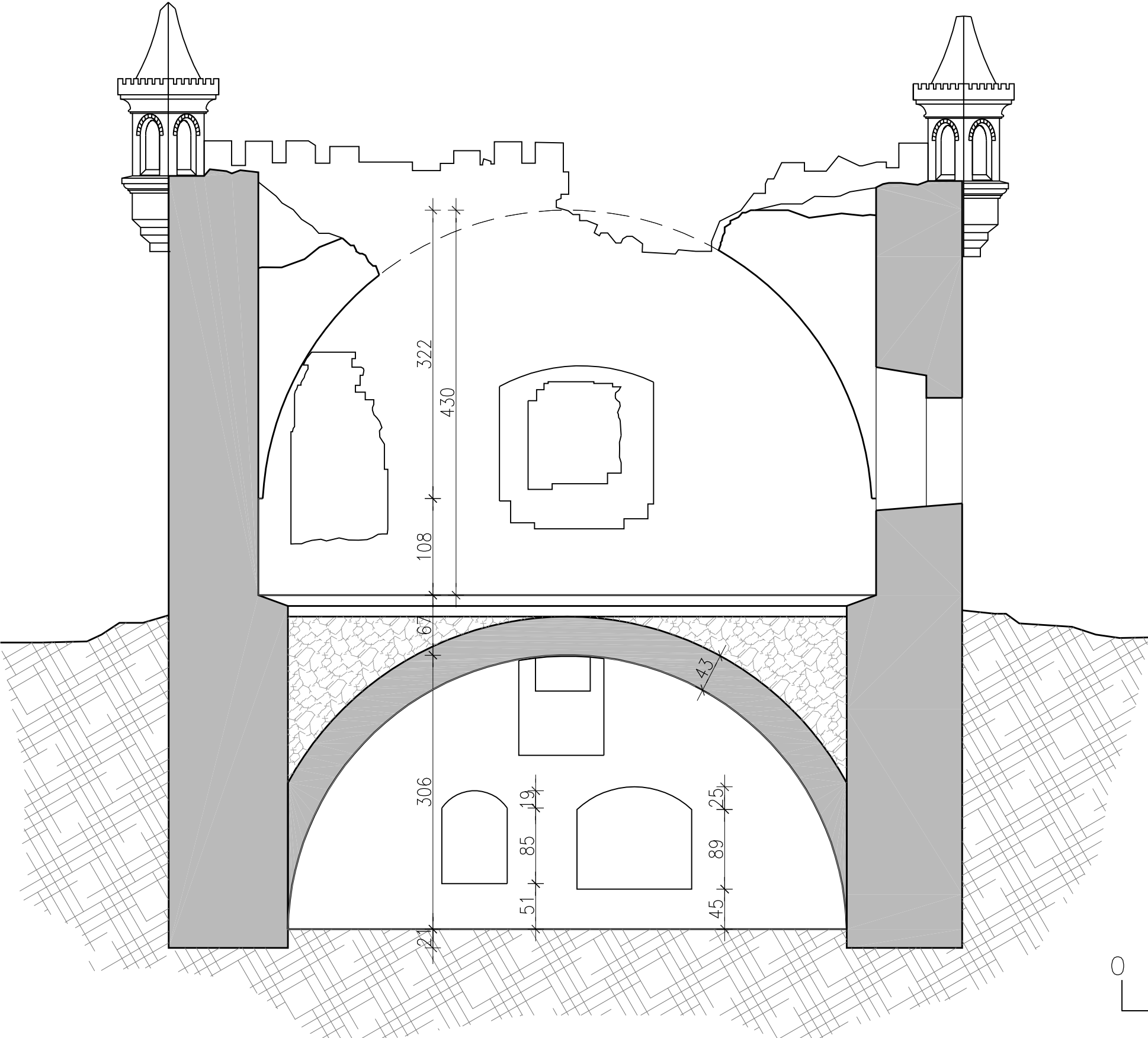
Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	RZUT PARTERU		Skala 1:50	rys. nr 2
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

Przekrój A-A

Objekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	PRZEKRÓJ A-A		Skala 1:50	rys. nr 3
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

Przekrój B-B

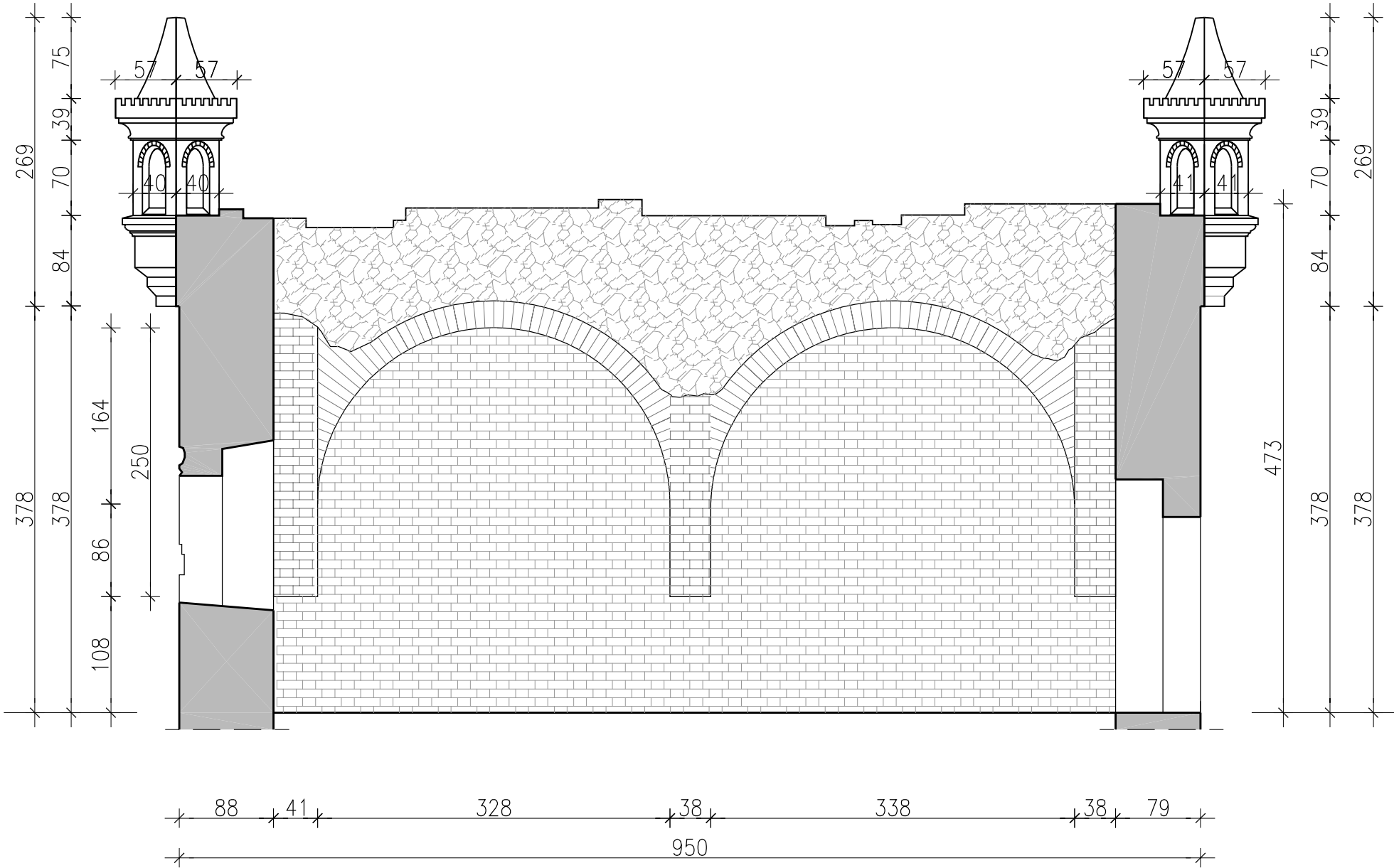
Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	PRZEKRÓJ B-B		Skala 1:50	rys. nr 4
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

420x297mm

A3

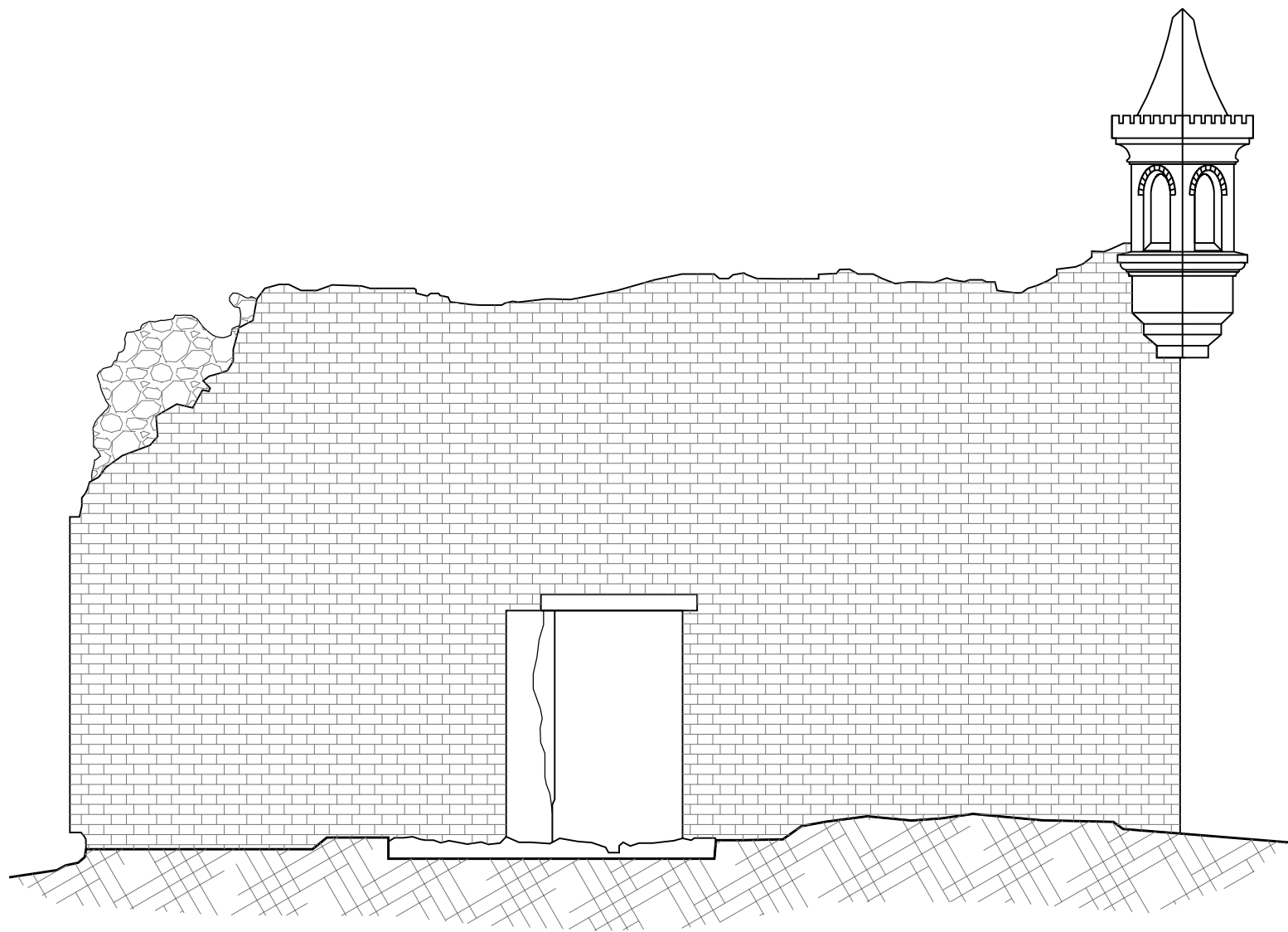
Przekrój C-C

Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	PRZEKRÓJ C-C		Skala 1:50	rys. nr 5
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

Elewacja Północna

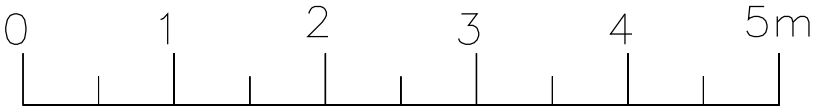
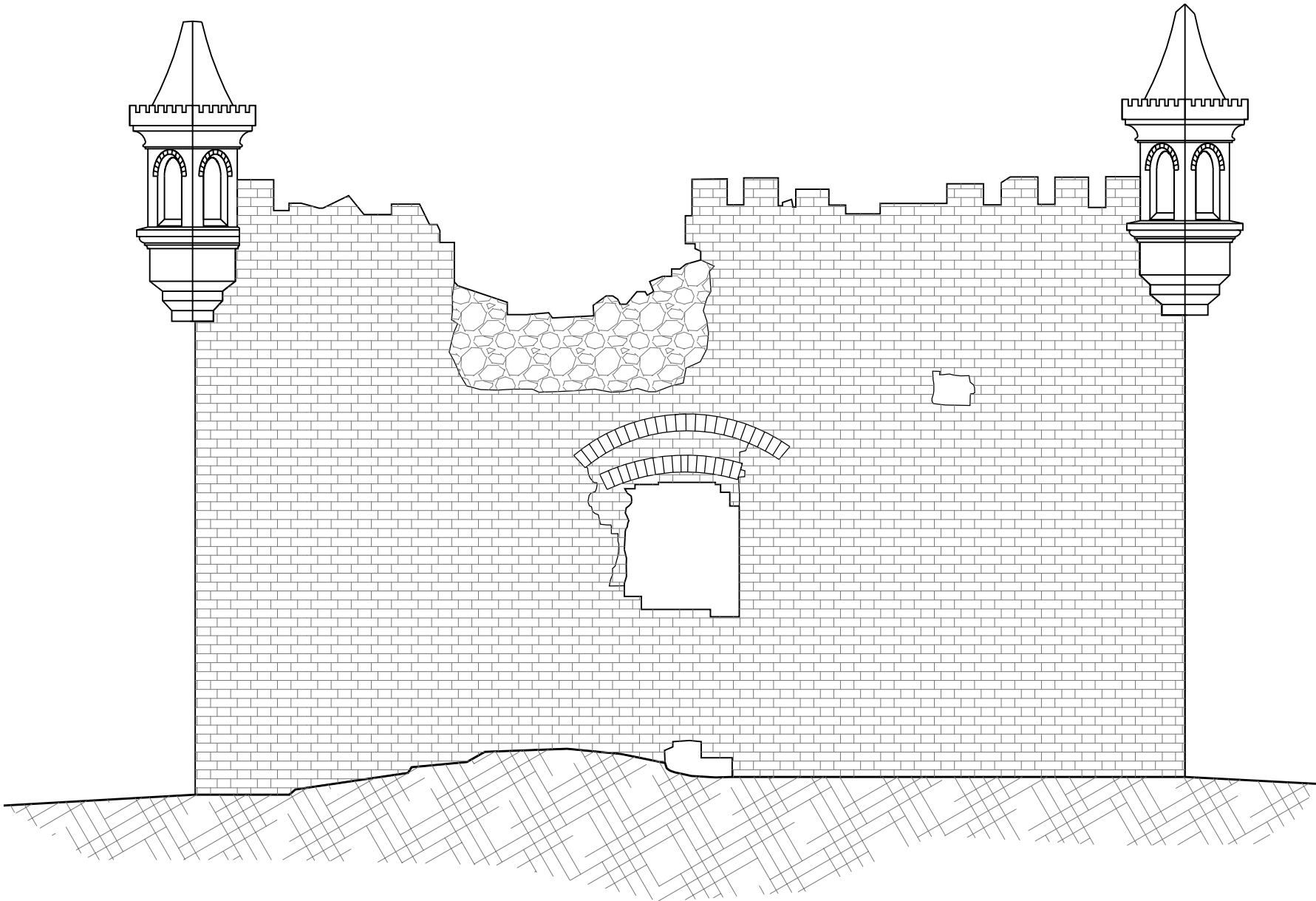

Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	ELEWACJA PÓŁNOCNA		Skala 1:50	rys. nr 6
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

420x297mm

Elewacja Południowa

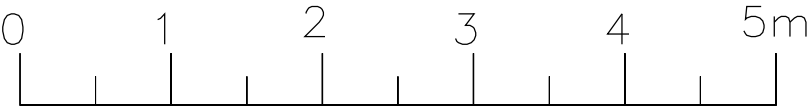
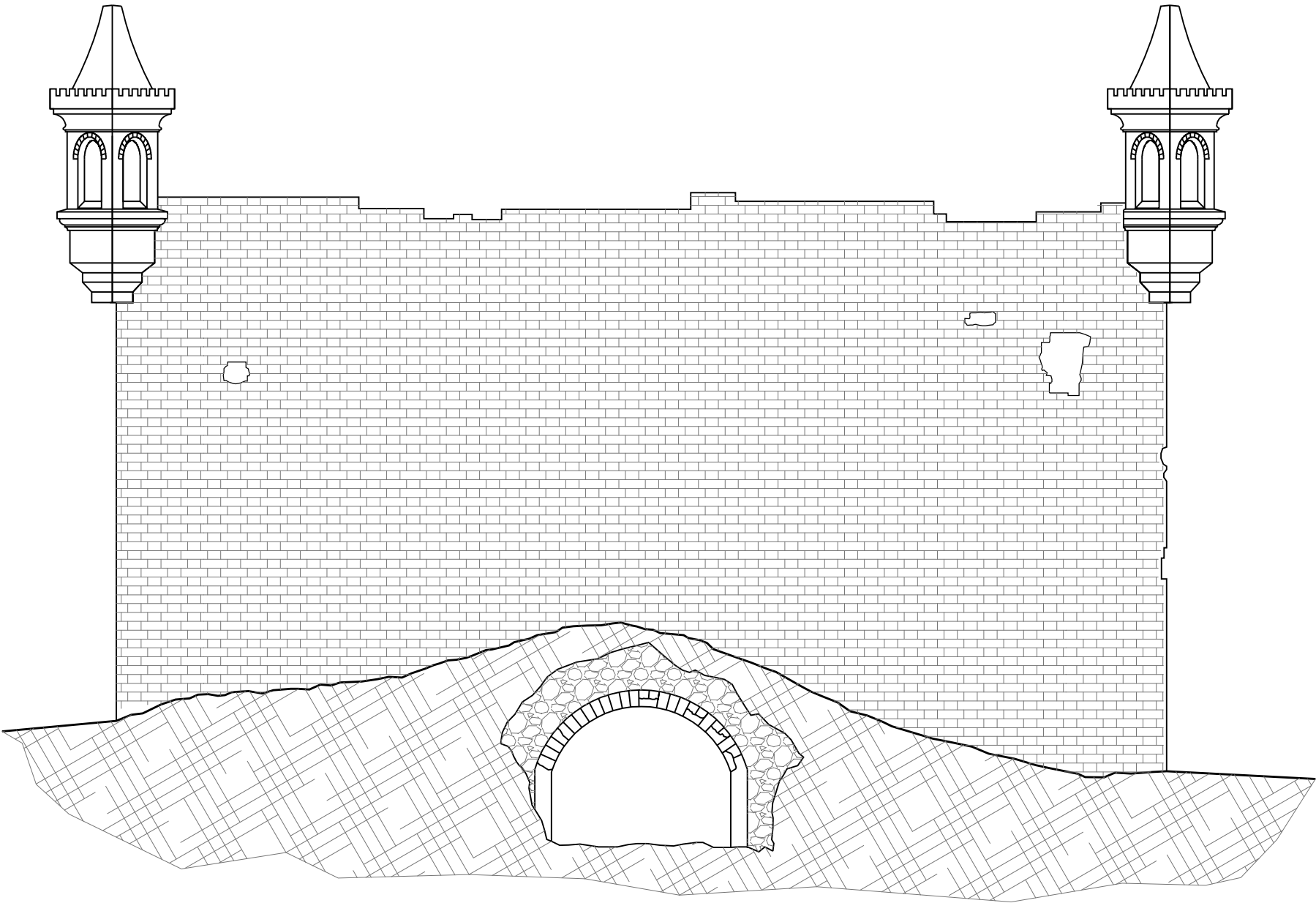
Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	ELEWACJA POŁUDNIOWA		Skala 1:50	rys. nr 7
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

420x297mm

A3

Elewacja Zachodnia

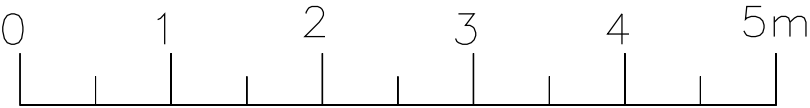
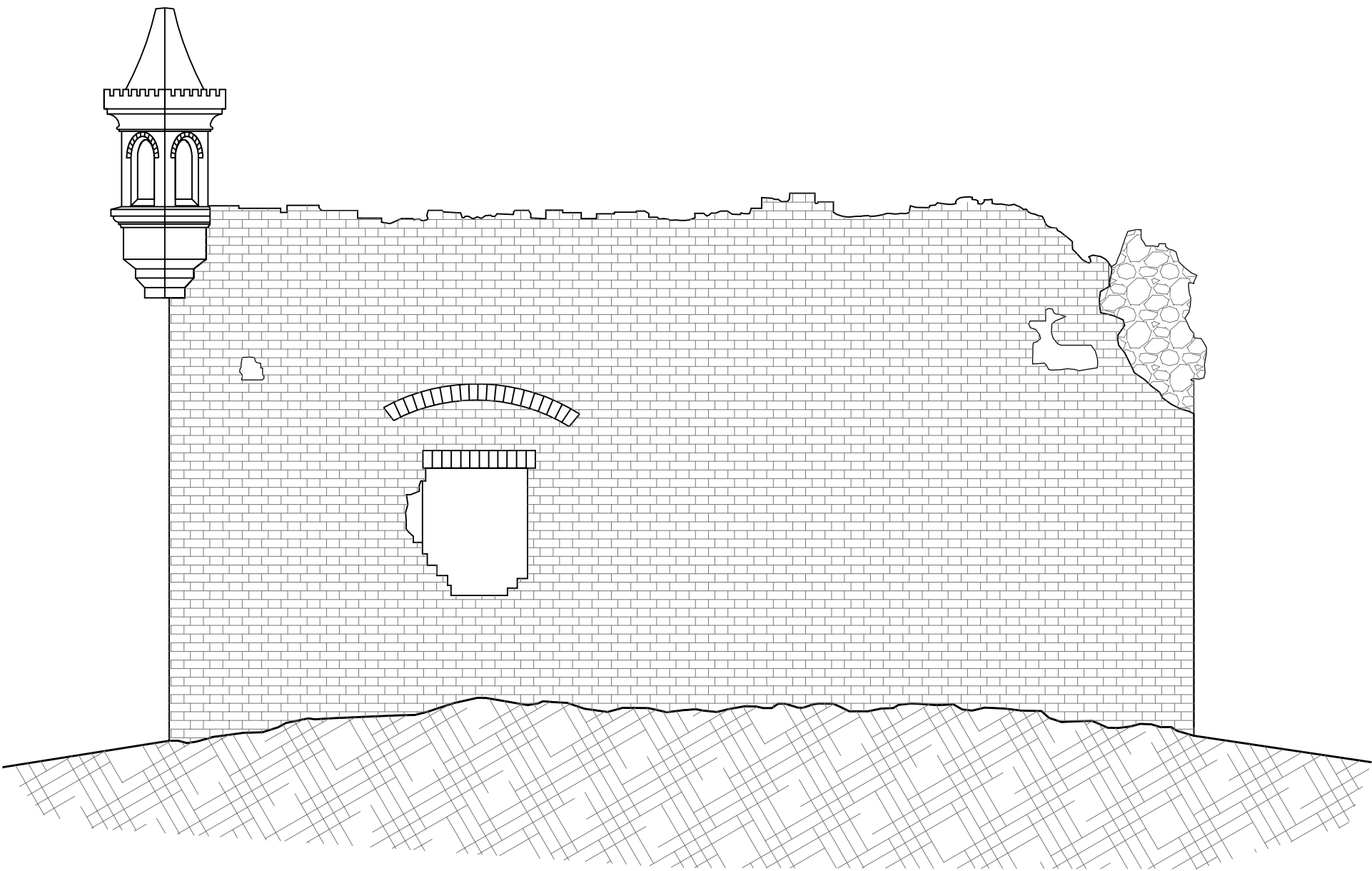

Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	ELEWACJA ZACHODNIA		Skala 1:50	rys. nr 8
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

420x297mm

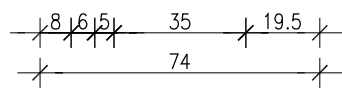
Elewacja Wschodnia

Obiekt:	XVI WIECZNY ZBÓR ARIAŃSKI			
Adres:	WŁOSTÓW GMINA LIPNIK			
INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA XVI WIECZNEGO ZBORU			data: GRUDZIEŃ 2020r.	
Przedmiot rysunku:	ELEWACJA WSCHODNIA		Skala 1:50	rys. nr 9
	Nazwisko i Imię	Uprawnienia	Podpis	Data
Projektant:	mgr inż. arch. Marek Pak	SWK/0170/PWBKb/19		12.2020
Opracował:	mgr inż. arch. Marek Pak	363/SWOKK/2019		12.2020

420x297mm

A4 210x297mm